

F. t. Arvelov

med de regler, der særligt gælder for disse rettigheder. Bestemmelsen, der stort set er en afskrift af § 15, stk. 2, i lov om ægteskabets retsvirkninger, yder ikke megen vejledning til brug for vurderingen af, i hvilket omfang disse ydelser skal indgå i det uskiftede bo ved et skifte i den længstlevende ægtefælles levende live. Af retspraksis, jf. nærmere pkt. 5.1.2. ovenfor, følger det endvidere, at spørgsmålet om, hvorvidt en ægtefælles rettigheder skal holdes uden for fællesboskiftet i medfør af § 15, stk. 2, i lov om ægteskabets retsvirkninger, ikke nødvendigvis skal afgøres på samme måde ved dødsboskifte som ved skifte i anledning af separation og skilsmisse.

Udvalget finder på denne baggrund, at der er behov for at præcisere og udbygge den gældende arvelovs § 14, stk. 2, med henblik på at klargøre, hvornår § 15, stk. 2-rettigheder og ydelser udbetalt i medfør af sådanne rettigheder indgår i det uskiftede bo ved skifte af boet i den længstlevende ægtefælles levende live.

Udvalget foreslår, at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at livsforsikringer, herunder ulykkeslivsforsikringer, pensionsydelser og lignende ydelser, der kommer til udbetaling til den længstlevende ægtefælle i anledning af den førstafdøde ægtefælles død ikke skal indgå i det uskiftede bo ved skifte af boet i den længstlevende ægtefælles levende live. Begrundelsen herfor er, at hovedformålet med sådanne ydelser er at sikre den længstlevende ægtefælles forsørgelse. Forslaget svarer til retsstillingen efter gældende ret.

Det bør endvidere fremgå af loven, at det er en forudsætning, at de pågældende ydelser ikke er forbrugt. Dette vil være en lovfæstelse af, hvad der allerede i dag – efter en analogi af erstatningsansvarslovens § 18, stk. 2 – må anses for gældende ret for så vidt angår livsforsikringsydelser.

Udvalget foreslår endvidere, at det kommer til at fremgå af loven, at den længstlevende ægtefælles egne livsforsikringer, herunder ulykkeslivsforsikringer, pensionsrettigheder og lignende rettigheder ikke indgår i det uskiftede bo. Begrundelsen herfor er, at hovedformålet med sådanne ordninger er at sikre den længstlevende ægtefælles forsørgelse. Dette afklarer den tvivl, der i praksis har været om, hvorvidt længstlevendes egne livsforsikringer, pensionsrettigheder og lignende rettigheder indgår i det uskiftede bo.

Herudover foreslår udvalget, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af loven, at beløb, der er udbetalt fra den længstlevendes egne ordninger, indgår i det uskiftede bo.

Dette skal dog ikke gælde for udbetalinger fra kapitalpensionsrettigheder og lignende rettigheder samt supplerende engangsydelser, som må antages ikke at

være forbrugt, medmindre beløbet ved udbetalingen har mistet sin karakter af pensionsopsparing. Baggrunden herfor er, at de nævnte beløb er større engangsbetøb. Det kan endvidere være tilfældigt, om en kapitalpensionsordning eller en livsforsikring er udbetalt eller ej på skiftetidspunktet, og kapitalen er som altovervejende hovedregel tænkt som forsørgelse af længstlevende også i perioden efter et skifte af det uskiftede bo i ægtefælles levende live. Et beløb mister sin karakter af pensionsordning, hvis ordningen er blevet udbetalt i utide, og beløbet er blevet beskattet efter pensionsbeskatningslovens § 28. Endvidere foreslår udvalget, at reglerne om, hvorvidt ydelserne indgår i det uskiftede bo, også skal finde anvendelse på indtægter og surrogater af udbetalte beløb. Reglen svarer til dansk rets almindelige indtægts- og surrogationsregler, sml. § 28, stk. 3, i lov om ægteskabets retsvirkninger (indtægter og surrogater af søreje).

Efter den gældende arvelovs § 14, stk. 3, kan arv og gave holdes uden for det uskiftede bo, hvis ægtefællen anmoder om skifte inden 3 måneder efter arvens eller gavens modtagelse. Hvis den længstlevende er indsat som begunstiget i tredjemands livsforsikring, antages det, at § 14, stk. 3, er analogt anvendelig. Der er efter udvalgets opfattelse ikke grundlag for at behandle kapitalpensionsopsparinger anderledes end livsforsikringer i denne henseende. Det foreslås derfor, at det kommer til at fremgå af loven, at også livsforsikringssummer og kapitalpensionsopsparinger, der tilfalder ægtefællen fra tredjemand, er omfattet af bestemmelsen i den gældende arvelovs § 14, stk. 3.

Der henvises til betænkningen s. 126-130.

5.2.2.3. Misbrug af det uskiftede bo mv.

Det er udvalgets opfattelse, at reglerne om, hvornår der foreligger misbrug af det uskiftede bo og om vederlagskrav og omstødelse, i det væsentlige fungerer tilfredsstillende i praksis, og at der derfor kun er behov for enkelte ændringer og præciseringer i reglerne.

Udvalget foreslår, at reglerne om vederlagskrav udbygges, således at de i højere grad stemmer overens med vederlagskravsreglen i § 23 i lov om ægteskabets retsvirkninger, der finder anvendelse ved skifte i anledning af separation og skilsmisse samt død på dispositioner, der er foretaget under ægteskabet. Udvalget foreslår herunder, at et vederlagskrav i anledning af misbrug af det uskiftede bo også skal kunne rettes mod den længstlevende ægtefælles fællesejemidler uden for det uskiftede bo.

Det har desuden givet anledning til tvivl, om en livsarvings krav på vederlag efter den gældende arvelovs § 21 har virkning for alle arvinger, eller kun for